

บทเรียนที่

1

ความรู้พื้นฐาน ทางธุรกิจ

Basic Business

สาระการเรียนรู้

- 1 ความหมายและวัตถุประสงค์ของธุรกิจ
- 2 ความสำคัญของธุรกิจ
- 3 ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ
- 4 ระบบธุรกิจ
- 5 การเลือกธุรกิจ

Basic Business

จุดประสงค์การเรียนรู้

- 1 อธิบายความหมาย วัตถุประสงค์ และความสำคัญของธุรกิจได้
- 2 อธิบายปัจจัยในการดำเนินธุรกิจและระบบธุรกิจได้
- 3 ปฏิบัติงานพื้นฐานอาชีพตามหลักการ กระบวนการ และแนวคิดการประกอบธุรกิจอย่างยั่งยืนด้วยความรับผิดชอบต่อสังคม
- 4 มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- 5 ประยุกต์ใช้ความรู้พื้นฐานทางธุรกิจในการเลือกธุรกิจอย่างยั่งยืนด้วยความรับผิดชอบต่อสังคมได้

1.

ความหมายและวัตถุประสงค์ของธุรกิจ

1.1 ความหมายของธุรกิจ

- ศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2017) กล่าวว่า “ธุรกิจ คือ กิจกรรมที่มีเป้าหมายเพื่อสร้างผลกำไรและตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยธุรกิจต้องมีการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ”
- รศ. ดร.สมชาย ภาคภาสน์วิวัฒน์ (2018) กล่าวว่า “ธุรกิจ คือ การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อสร้างผลตอบแทนและประโยชน์สูงสุดในด้านเศรษฐกิจและสังคม ”
- Peter Drucker (2005) กล่าวว่า “ธุรกิจ เป็นองค์กรที่มุ่งเน้นการสร้างนวัตกรรมและการจัดการ เพื่อเพิ่มคุณค่าของสินค้าและบริการให้แก่ผู้บริโภค ”
- William Pride และ O.C. Ferrell (2016) อธิบายว่า “ธุรกิจ คือ กิจกรรมที่ดำเนินการโดยบุคคลหรือองค์กรที่มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรผ่านการผลิตและจำหน่ายสินค้าและบริการ ”
- Kotler, P., & Keller, K. L. (2016) อธิบายว่า “ธุรกิจ หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การจัดจำหน่ายสินค้าและบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยมีเป้าหมายหลักในการแสวงหากำไร ธุรกิจสามารถแบ่งออกได้หลายประเภท เช่น ธุรกิจการผลิต ธุรกิจการค้าปลีก-ค้าส่ง และธุรกิจบริการ ”

สรุปได้ว่า

ธุรกิจ (Business) หมายถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือการให้บริการที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยมุ่งหวังรายได้หรือผลกำไรจากการลงทุนเป็นค่าตอบแทน ซึ่งธุรกิจต้องดำเนินการภายใต้การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ เพื่อเพิ่มคุณค่าของสินค้าและการให้บริการ

2.

ความสำคัญของธุรกิจ

1 ทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคง ธุรกิจก่อให้เกิดการลงทุน เกิดการจ้างงาน มีการกระจายรายได้ มีเงินหมุนเวียน ทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ดีขึ้น และยังมี การติดต่อการค้ากับต่างประเทศ ส่งเสริมให้ผู้ประกอบธุรกิจมีการพัฒนาสินค้าให้ทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคทั้งภายในและภายนอกประเทศ จึงทำให้ประเทศมีรายได้ส่งผลให้เศรษฐกิจมีความเจริญก้าวหน้าและมีความมั่นคง

2 ทำให้รัฐบาลมีรายได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากธุรกิจที่เกิดขึ้นมีทั้งธุรกิจที่จำหน่ายสินค้าและบริการภายในประเทศ ซึ่งรัฐก็จะมีรายได้จากการเรียกเก็บภาษีอากรหรือค่าธรรมเนียมจากธุรกิจนั้น ๆ และในส่วนของธุรกิจที่มีการส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ ก็จะมีเงินตราของต่างประเทศหมุนเวียนเข้ามาสู่ประเทศไทยได้ ทำให้มีรายได้จากการส่งสินค้าออกและเงินต่างประเทศไหลเข้าประเทศไทย จึงเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับรัฐบาลทำให้รัฐบาลนำรายได้ดังกล่าวไปพัฒนาประเทศต่อไป

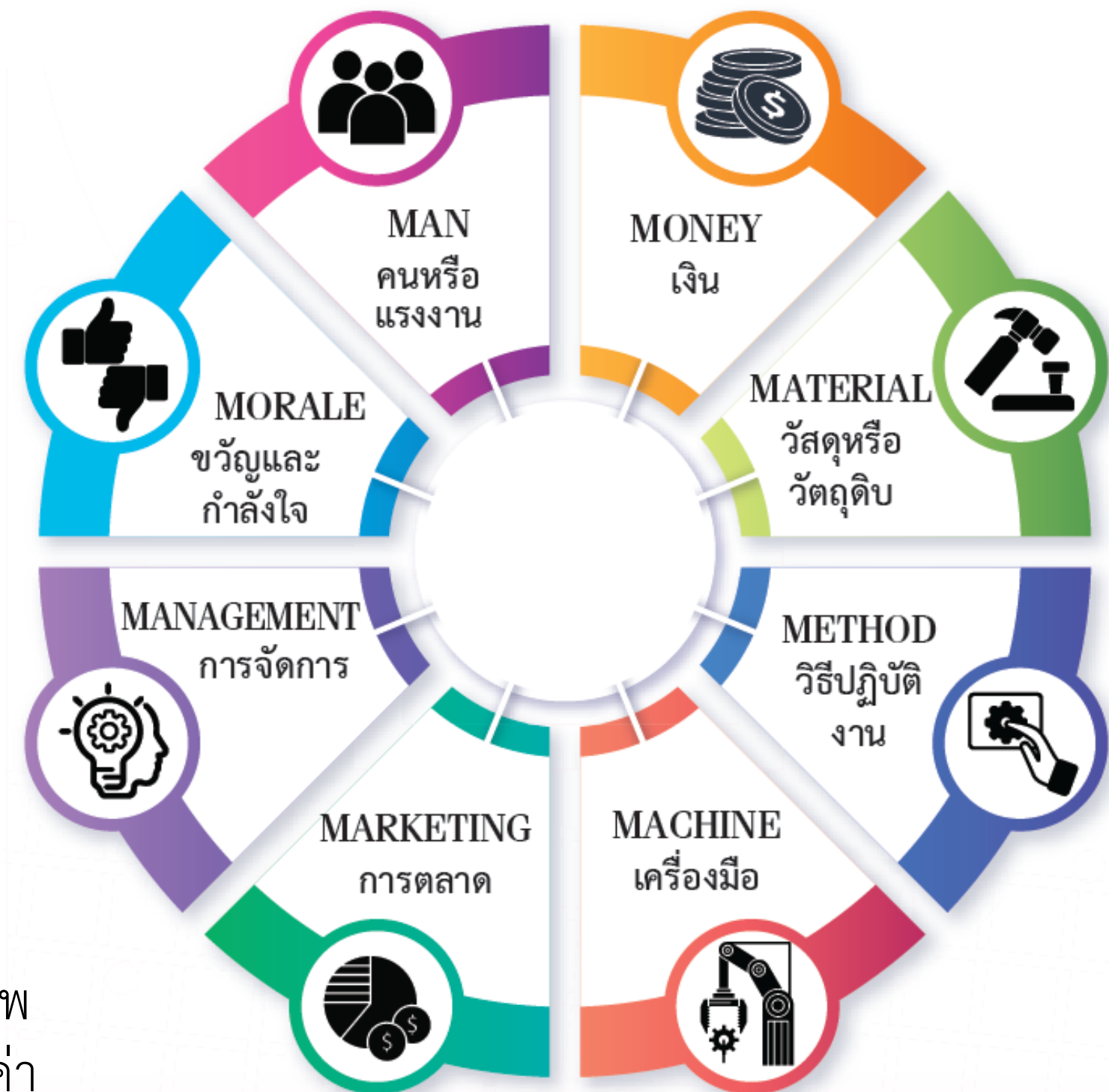
3.

ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ

3.1 ปัจจัยในการดำเนินการ

การดำเนินธุรกิจในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า ปัจจัยในการดำเนินธุรกิจ 4 ด้าน (4M in Business) เริ่มไม่เพียงพอที่จะขับเคลื่อนธุรกิจไปสู่เป้าหมาย ในด้านการผลิตหรือบริการได้ ผู้บริหารองค์การธุรกิจในปัจจุบันจึงพยายามหาวิธีสร้างความสมบูรณ์ในงานโดยเพิ่มปัจจัยที่สำคัญขึ้นอีก 4 ปัจจัย เพื่อให้บรรลุความสำเร็จในงานเป็น 8M ได้แก่

- 1 คนหรือแรงงาน (Man)** ถือเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด เพราะธุรกิจต้องอาศัยความคิดของคนอาศัยคนดำเนินการหรือจัดการ จึงจะทำให้เกิดกิจกรรมทางธุรกิจ ซึ่งมีทั้งระดับผู้บริหาร ผู้ใช้แรงงานร่วมกันดำเนินการ จึงจะทำให้ประสบความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ
- 2 เงิน (Money)** คือ เงินทุนที่ต้องนำมาใช้ในการลงทุน เพื่อให้เกิดการประกอบธุรกิจโดยต้องมีการวางแผนและจัดหาเงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินธุรกิจไม่มีปัญหาและก่อให้เกิดผลตอบแทนสูงสุดคุ้มค่ากับเงินที่นำมาลงทุน

3.2 ธุรกรรมงานของธุรกิจ

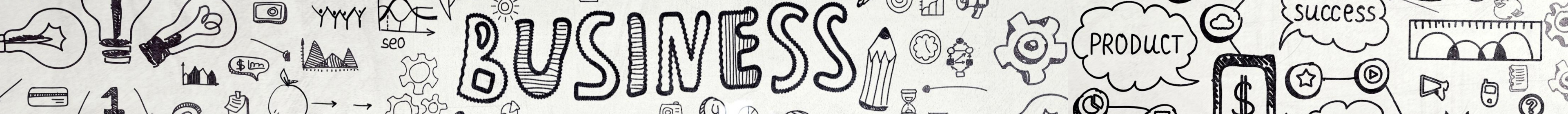
1 การผลิต เป็นกิจกรรมแปรรูปวัตถุดิบให้เป็นสินค้าหรือบริการ โดยกระบวนการผลิตสินค้าหรือบริการมีหลายขั้นตอน ผู้ประกอบธุรกิจจะต้องมีความรู้ในการผลิตเป็นอย่างดี จึงจะทำให้ได้สินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพ มีต้นทุนที่เหมาะสม ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิต เช่น การเลือกทำเลที่ตั้ง การวางแผนโรงงาน การออกแบบสินค้าและการกำหนดตารางเวลาผลิต

2 การจัดหาเงินทุน เงินทุนถือว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการประกอบธุรกิจ ผู้ประกอบธุรกิจจึงต้องมีการบริหารเงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมีแหล่งเงินทุน 2 แหล่ง ดังนี้

2.1 แหล่งเงินทุนภายใน เป็นเงินทุนที่ได้จากเจ้าของกิจการ ได้แก่ เงินที่นำมาลงทุนและกำไรที่ได้จากการดำเนินงานของกิจการ

2.2 แหล่งเงินทุนภายนอก เป็นเงินทุนที่ได้จากการกู้ยืมจากสถาบันการเงินภายนอกกิจการ เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์

3 การจัดหาทรัพยากรบุคคล คนถือเป็นปัจจัยที่สำคัญมากที่สุดในการประกอบธุรกิจ ดังนั้น ต้องจัดหาบุคคลที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับงาน โดยใช้หลักการจัดคนให้เหมาะสมกับงาน เมื่อได้บุคลากรที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับงานแล้ว ต้องรักษาบุคลากรดังกล่าวให้ปฏิบัติงานอยู่กับองค์กรตลอดไป ดังนี้

3.1 การวางแผนกำลังคนด้านจำนวน คุณภาพ และหน้าที่ความรับผิดชอบ

3.2 การสรรหากำลังคน

3.3 การคัดเลือกและการบรรจุ

3.4 การฝึกอบรม

3.5 การประเมินผลการปฏิบัติงาน

4 การบริหารการตลาด เป็นกระบวนการที่ทำให้สินค้าหรือบริการถึงมือผู้บริโภค เพื่อตอบสนองความต้องการและสร้างความพึงพอใจแก่ผู้บริโภค ซึ่งต้องอาศัยส่วนผสมทางการตลาด หรือส่วนประสมทางการตลาด (marketing mix) หรือ 4Ps เป็นเครื่องมือที่ทำให้ผู้บริโภคเกิดความพึงพอใจ ได้แก่

4.1 ผลิตภัณฑ์ (Product) คือ สิ่งที่ธุรกิจเสนอขายเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้พึงพอใจ ผลิตภัณฑ์อาจจะมีตัวตนหรือไม่มีตัวตนก็ได้ ประกอบด้วยสินค้า บริการ ความคิดสถานที่ องค์กรหรือบุคคล ซึ่งต้องมีรรถประโยชน์ (utility) มีมูลค่า (value) ในสายตาของผู้บริโภคจึงจะจำหน่ายได้

4.

ระบบธุรกิจ

1 ลักษณะภายนอกของโครงสร้างระบบธุรกิจ

ส่วนที่เป็นโครงสร้างประกอบการธุรกิจ หรือส่วนประกอบโดยตรงของระบบธุรกิจ ได้แก่ กลุ่มธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กัน เช่น พนักงานที่ทำงานในหน่วยงาน ซึ่งจะขาดส่วนใดส่วนหนึ่งไม่ได้ ปัจจัยแวดล้อมภายนอก ได้แก่ กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับ ต่าง ๆ ศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี ทัศนคติ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ฯลฯ

2 ลักษณะภายในของโครงสร้างระบบธุรกิจ

• ธุรกิจที่มีลักษณะแตกต่างกันออกไป

(1) ความแตกต่างด้านผลิตภัณฑ์ เช่น ธุรกิจรถยนต์ ธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้า

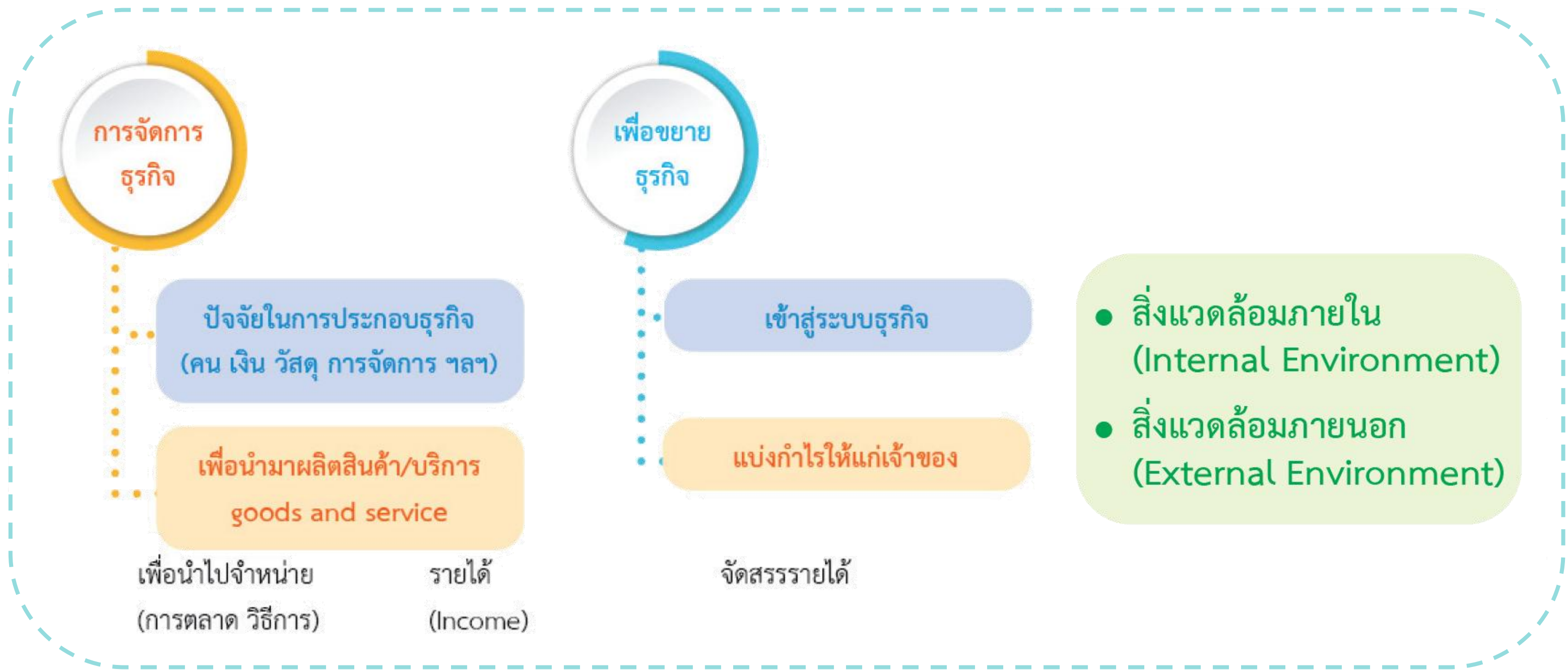
(2) ความแตกต่างด้านภูมิศาสตร์ เช่น ภาคใต้อุดมสมบูรณ์ด้วยยางพาราและแร่ดีบุกก็จะมีธุรกิจที่ผลิตยางแผ่นและทำเหมืองแร่ดีบุก ส่วนภาคเหนือมีป่าไม้ก็จะมีธุรกิจแปรรูปไม้

• **ธุรกิจที่มีลักษณะขึ้นตรงต่อกันและความเชี่ยวชาญพิเศษเฉพาะอย่าง** คือ ลักษณะธุรกิจที่จะต้องพึ่งพาอาศัยกัน เช่น ธุรกิจผลิตผลไม้กระป๋อง ซึ่งต้องอาศัยวัตถุดิบจากชาวไร่ที่ผลิตผลไม้สด และต้องอาศัยธุรกิจที่ผลิตภาชนะสำหรับบรรจุผลไม้ ซึ่งแต่ละส่วนนั้น มีความชำนาญพิเศษเฉพาะอย่างไม่เหมือนกัน

3 ธุรกิจที่มีลักษณะไม่หยุดนิ่ง

เป็นสิ่งที่ธุรกิจจะต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกของวงการธุรกิจ เช่น เทคโนโลยีที่ทันสมัย กฎหมาย

2 สิ่งแวดล้อมภายนอก (External Environment)

- **ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม** ความเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมผู้บริโภค เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรและความต้องการของผู้บริโภค
- **ปัจจัยทางเศรษฐกิจ** อัตราการเติบโตของเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ และการเปลี่ยนแปลงของตลาดการเงิน
- **ปัจจัยทางการเมืองและกฎหมาย** กฎหมาย และนโยบายของรัฐบาลที่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจ รวมถึงภาษีอากรและข้อบังคับต่าง ๆ
- **ปัจจัยทางเทคโนโลยี** การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่อาจส่งผลต่อการดำเนินงาน เช่น เทคโนโลยีใหม่ที่สามารถปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตหรือเปลี่ยนแปลงตลาด

4.2 ธุรกิจเอกชนในระบบธุรกิจ

ธุรกิจเอกชนเป็นกลไกสำคัญในระบบเศรษฐกิจ เนื่องจากสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีบทบาทสำคัญในการสร้างสรรค์นวัตกรรมธุรกิจ

ลักษณะเด่นของธุรกิจเอกชน มีดังนี้

- 1 การเป็นเจ้าของโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคล : มีอิสระในการตัดสินใจ
- 2 การแสวงหากำไร : เป็นแรงผลักดันสำคัญในการดำเนินงาน
- 3 การปรับตัวอย่างรวดเร็ว : มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาด

ตัวอย่าง ธุรกิจเอกชนที่ประสบความสำเร็จ

ธุรกิจที่มีลักษณะไม่หยุดนิ่ง บริษัทเทคโนโลยีที่เริ่มต้นจากธุรกิจขนาดเล็ก เช่น Google หรือ Amazon

ประวัติ Google

Google เป็นบริษัทที่มีต้นกำเนิดจากแนวคิดที่เรียบง่าย แต่ทรงพลัง นั่นคือการจัดระเบียบข้อมูลของโลกและทำให้เข้าถึงได้ง่ายขึ้น สองผู้ก่อตั้ง Larry Page และ Sergey Brin เริ่มต้นโครงการนี้ในปี 1996 ขณะเป็นนักศึกษาปริญญาเอกที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด และได้พัฒนาอัลกอริทึมที่มีชื่อว่า PageRank ซึ่งเป็นเทคโนโลยีที่วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเว็บไซต์เพื่อจัดอันดับผลการค้นหาให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้งาน Google เริ่มต้นจากการเป็นเพียงเครื่องมือค้นหาบนอินเทอร์เน็ต และพัฒนาอย่างก้าวกระโดด มีการเปิดตัวผลิตภัณฑ์และบริการใหม่ ๆ เช่น Gmail, Google Maps, YouTube ซึ่งกลายเป็นแพลตฟอร์มวิดีโอออนไลน์ที่ใหญ่ที่สุดในโลก มีการพัฒนาเทคโนโลยี AI และโครงการรถยนต์ไร้คนขับ การเปลี่ยนแปลงนี้สะท้อนถึงความมุ่งมั่นของ Google ในการเป็นมากกว่าบริษัทเทคโนโลยี

5.

การเลือกธุรกิจ

1 ประเมินตนเองก่อนว่าต้องการประกอบธุรกิจเพราะอะไร

เริ่มจากการถามคำถามกับตนเอง และตอบคำถามโดยเขียนเป็นข้อ ๆ เช่น

- อยากประกอบธุรกิจอะไร เพราะอะไร
- มีความสามารถอะไร
- มีความชอบด้านใด
- มีเงินทุนเท่าไร และต้องการลงทุนเท่าไร
- มีความพร้อมที่จะประกอบธุรกิจและรับความเสี่ยงได้หรือไม่

2 แนวคิดการประกอบธุรกิจ

ต้องมีความแตกต่าง น่าสนใจ และตอบสนองความต้องการเฉพาะด้านได้อย่างตรงจุด โดยมองหาแนวคิดใหม่ ๆ ที่เป็นไปได้มากที่สุด เช่น หาจากความชอบและต้องตอบสนองความต้องการเฉพาะกลุ่ม

เปิดโลกทัศน์

10 ธุรกิจที่น่าจับตามอง ปี 2568

กลุ่มธุรกิจไลฟ์สไตล์

- ธุรกิจการท่องเที่ยว และ กิจกรรมในครอบครัว**
  - จัดตั้งใหม่: 6,667 ราย
  - ทุนจบรวม: 16,253.16 ลบ.
  - เนื่องจาก การส่งเสริม SOFT POWER และการฟื้นตัวหลัง COVID-19
- ธุรกิจ HEALTH & WELLNESS**
  - จัดตั้งใหม่: 912 ราย
  - ทุนจบรวม: 5,212.27 ลบ.
  - เนื่องจาก ความต้องการดูแลสุขภาพในผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้น
- ธุรกิจสัตว์เลี้ยง**
  - จัดตั้งใหม่: 206 ราย
  - ทุนจบรวม: 400.12 ลบ.
  - เนื่องจาก เทรนด์การดูแลสัตว์เลี้ยงเหมือนสมาชิกในครอบครัวของคนในปัจจุบัน
- ธุรกิจสายมูๆ**
  - จัดตั้งใหม่: 38 ราย
  - ทุนจบรวม: 27.72 ลบ.
  - เนื่องจาก พฤติกรรมความต้องการที่พึ่งทางจิตใจของคนในปัจจุบัน
- ธุรกิจภาพยนตร์**
  - จัดตั้งใหม่: 293 ราย
  - ทุนจบรวม: 719.36 ลบ.
  - เนื่องจาก ได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาล ในช่วงที่ผ่านมา
- ธุรกิจปรับปรุงและตกแต่งอาคาร**
  - จัดตั้งใหม่: 993 ราย
  - ทุนจบรวม: 1,510.21 ลบ.
  - เนื่องจาก เทรนด์การปรับปรุงที่อยู่อาศัย แทนการซื้อสังหาริมทรัพย์ใหม่

กลุ่มธุรกิจนวัตกรรมและเทคโนโลยี

- DATA CENTER & SOFTWARE**
  - จัดตั้งใหม่: 1,004 ราย
  - ทุนจบรวม: 2,598.02 ลบ.
  - เนื่องจาก: การทำงานในปัจจุบันมีการใช้งาน AI และเทคโนโลยีที่เพิ่มขึ้น
- E-COMMERCE**
  - จัดตั้งใหม่: 2,219 ราย
  - ทุนจบรวม: 3,361.23 ลบ.
  - เนื่องจาก ความนิยมของผู้บริโภคในการเลือกซื้อสินค้าออนไลน์

กลุ่มธุรกิจการบริหารจัดการ

- การบริหารจัดการธุรกิจ**
  - จัดตั้งใหม่: 4,296 ราย
  - ทุนจบรวม: 6,521.44 ลบ.
  - เนื่องจาก ความต้องการจ้างงานบริษัทรับจ้าง, กฎหมาย แบบ OUTSOURCE ที่เพิ่มขึ้น
- ที่ปรึกษาด้านสิ่งแวดล้อม**
  - จัดตั้งใหม่: 338 ราย
  - ทุนจบรวม: 1,832.10 ลบ.
  - เนื่องจาก เทรนด์ความต้องการทำธุรกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในปัจจุบัน

ปัจจัยสนับสนุนในปี 2568

- แนวโน้มเศรษฐกิจ: การฟื้นตัวหลังวิกฤตเศรษฐกิจ และ COVID-19
- นโยบายรัฐบาล: การสนับสนุนภาคธุรกิจเชิงรุก
- พฤติกรรมผู้บริโภค: การให้ความสำคัญกับสุขภาพ ความสะดวกสบาย และเทคโนโลยี
- เทรนด์โลก: การมุ่งสู่ดิจิทัล และ ความยั่งยืนในทุกภาคส่วน

ข้อมูล: มกราคม-ธันวาคม 2567

HOTLINE: 1570 | กรมพัฒนาธุรกิจการค้า DBD